

Değerli Meslektaşlarım

Adli Tıp ve Adli Bilimler Bağımlılıklarla mücadelenin neresinde?

Uyuşturucu ile mücadelenin bir unsuru olarak kolluk kuvvetlerinin baskınlarını hemen her gün farklı iletişim kanallarından duymayı benimsemiş durumdayız. Peki bu durum etkin mücadele edildiği anlamına gelir mi? Bu alanla uğraşan hemen herkesin yakından bildiği bir paradigma vardır ki o da “bir birim madde yakalanyorsa on birim kadarı kaçıyor” söylemidir. Dolayısı ile yakalamaların artması, hele bazı uyuşturucu türlerinde bu miktarın tüm Avrupa Birliği ülkelerindeki yakalamalardan fazla olması bizi endişelendirmelidir. Artan uyuşturucu çeşitliliği, epidemiyolojik tespitler, hastane başvuruları, anket, gözlem vb. veriler tehlikenin büyüdüğünü gösterirken öncelikle kendimize bağımlılara sağladığımız arındırma, tıbbi tedavi ve rehabilitasyon olanakları ne kadar yeterli sorusunu sormamız gerekmektedir. Sivil toplum örgütleri, belediyeler gibi birçok kurum ve kuruluşun bu mücadeleye, bildiklerinin/yapabildiklerinin en iyisini yapmak sureti ile katkıda bulunmaya çalıştıkları yadsınamaz. Ancak her biri farklı uygulama ve etkinlikle bu mücadeleye katılan söz konusu birimlerin bu gayretlerinin mücadele için yeterli sinerjiyi yarattığı söylenebilir mi?

Günümüzde bağımlılığın sadece uyuşturucu ile sınırlı olmadığı; alkol, nikotin, kumar, teknoloji ve hatta karbonhidrat bağımlılığının ülkemize ağır maliyetler yarattığı ortadadır. Bu nedenle bağımlılığın çok katmanlı, birçok disiplini ilgilendiren doğasına uygun şekilde mücadelenin bilimsel temelli olarak planlanmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Bu mücadele herkesin bir ucundan tutarak yapabileceği bir iş değildir. Ülkemizde tüm işi bağımlılıkla mücadele olan, bünyesinde tam zamanlı hekim (halk sağlığı uzmanı, psikiyatrist, adli tıp uzmanı, epidemiyolog, farmakoloji uzmanı), adli kimya uzmanı, eczacı, toksikolog, psikolog, sosyolog, sosyal çalışmacı, çocuk gelişim uzmanı, eğitimci, kriminolog, istatistik uzmanı, bilgisayar mühendisi, alan hakimiyeti olan kolluk görevlisi (narkotik, asayiş ve trafik deneyimli) ve ihtiyaç duyulan her branştan akademisyen ve pratisyenin yer aldığı bir genel müdürlüğe ihtiyaç olduğu kanaatindeyim. Bu kurumda çalışan personel tüm mesaisini Ulusal Strateji Belgeleri ve Eylem Planlarında yer alan strateji ve hedefler doğrultusunda deney, analiz, araştırma, anket, veri toplama, veri işleme gibi her türlü bilimsel ve eylemsel aktiviteyi gerçekleştirmeye harcamalıdır. Kurulması halinde potansiyel olarak Sağlık Bakanlığı veya Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na bağlı faaliyet göstermesi uygun olacak bu genel müdürlük ülkemizde bağımlılık alanında faaliyet gösteren tüm birimlerle iletişim içerisinde olmalı, veri alışverişinde bulunmalı, onlara bilimsel destek sağlamalıdır. Bu kurumun sivil toplum örgütlerinin mücadelesine destek vermesi, onlarla rekabet değil, işbirliği yapması önem arz etmektedir. Bu kurum ülkemizin bağımlılıkla mücadeleye ne kadar ehemmiyet verdiğinin göstergesi olan Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kurulu'nun en önemli yardımcısı, Bağımlılıklarla (Uyuşturucu; Tütün; Davranışsal Bağımlılık) Mücadele Ulusal Strateji Belgeleri ve Eylem Planlarında (2018-2023) yer alan inisiyatif, faaliyet, sorumluluk ve hedeflerin takipçisi olacaktır.

Gelişmiş birçok ülkede Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüleri yanında tüm işi alkol ve uyuşturucu olan enstitüler bulunmaktadır. Biz de ise son yıllarda “Bağımlılık ve Adli Bilimler Enstitüsü” adı altında gerek devlet gerekse vakıf üniversitelerinde yeni Enstitülerin kurulduğu, geline nokta itibarı ile bu enstitülerin ağırlıklı olarak Adli Bilimler alanında çalıştıkları görülmektedir. Adli Tıp ve Adli Bilimlerin özellikle uyuşturucu ve alkol ile mücadelede kimyasal ve toksikolojik analiz, bilirkişilik, bağımlılığın adli psikiyatrik değerlendirilmesi gibi konularda etkin rolü bulunmaktadır. Ancak her biri ayrı bir öneme haiz bu iki konunun aynı çatı altında yer almasının her iki disipline de haksızlık olduğu kanaatindeyim.

Derginin bu sayısını dört araştırma makalesi, bir derleme, iki olgu bildirisi ile beğenimize sunuyorum.

Prof. Dr. Faruk AŞICIOĞLU
Editör